

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-05
Besvaras senast
2024-09-11 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2023/24:1106 Översynen av östliga partnerskapet

Det östliga partnerskapet (EaP) lanserades 2009 på initiativ av Sverige och Polen och syftar till att fördjupa relationerna med sex länder i Östeuropa och södra Kaukasien: Armenien, Azerbajdzjan, Belarus, Georgien, Moldavien och Ukraina.

Översyner av det östliga partnerskapet sker regelbundet som en del av EU:s anpassningsstrategi för att möta förändrade politiska, ekonomiska och säkerhetsmässiga förhållanden i regionen. Efter 2020 har särskilt den förändrade situationen i regionen, exempelvis genom presidentvalet i Belarus 2020, Azerbajdzjans anfallskrig mot Armenien 2020 och Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022, gett anledning till ytterligare reflektion och justeringar av partnerskapet.

En översyn av det östliga partnerskapet pågår just nu inom EU. Översynen fokuserar på att anpassa EU:s stöd och strategi mer specifikt till varje lands behov och förutsättningar. Detta innebär en mer skraddarsydd ansats med fokus på grundläggande principer som rättsstatsprincipen, demokrati och mänskliga rättigheter, samtidigt som man försöker stärka motståndskraften mot interna och externa hot. Utmaningarna är stora, och det är fortfarande osäkert hur partnerskapet kommer att utvecklas i framtiden, särskilt med tanke på ländernas skilda vägar och intressen. Pavel Latusjko, tidigare belarusisk minister och ambassadör och numera ställföreträdande chef för det belarusiska förenade övergångskabinettet och chef för den nationella anti-krishanteringen, föreslog på Economic Forum i Karpacz att ett separat avtal bör tecknas mellan EU och de belarusiska demokratiska krafternas institutioner som en del av det förnyade partnerskapet. De medel som den belarusiska regimen tidigare mottagit från EU bör omdirigeras för att stödja oberoende medier, nationell identitet, strävan efter rättvisa, utbildningsprogram, civilsamhällets institutioner samt politiska strukturer som motsätter sig Lukasjenkos regim.

Den nuvarande belarusiska regimen avbröt dessutom sitt deltagande i det östliga partnerskapet den 28 juni 2021.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Stöder ministern Latusjkos förslag, och avser ministern att ta initiativ i enlighet med det?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch